

**Տ. ՊԵՏՐՈՍ ՔԱՌԱՆԱ ԵԶԵԿՅԱՆԻ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՔԱՐՈՉԸ
ԽՈՍՎԱԾ ԵՐԵՎԱՆԻ Ս. ԶՈՐԱՎՈՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ**
(13 հոկտեմբերի 2002 թ.)

Միրելի բարեպաշտ հավաքացյալներ ի Քրիստոս.

Սրբի բերկրանքով և Ասպծո ողբրմությամբ այսօր կանգնելով Սուրբ Խորանին, գոհություն և փառք եմ մարդուում ամենակալ և բարձրայ Տիրոջը՝ Իր սպասավորը կոչելու և այսօրվան արժանի դարձնելու համար:

40 օրեր առաջ՝ Ս. Ասպէածածնի Գորու գյուղի տոնին, Ասպծո կամքով և Ն. Ս. Օ. Ս. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրինությամբ ու բարձր գնորինությամբ, Արմավիրի թեմի բարեխնամ առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Սիոն եպս. Աղամյանի ձեռամբ Մայր Աթոռի 8 միարան սարկավագներս, ծունը դնելով Միածնաեց Տաճարի Սուրբ Խորանի առջև, արժանացանք քահանայական սրբազն կոչմանը: Օծվելով՝ հանձն առանք մինչև ի մահ ծառայել հայ ժողովրդին, մեր Մայր Եկեղեցուն, ինչպես նաև հավաքարին մնալ առաջեղահասրադ կանոններին և լինել մշակներ «Առանց ամօթյո» (Բ Տիմ. Բ 15):

Այսօր, 40-օրյա աղոթքի, խղման շրջանն անցկացնելուց հետո, ահա ցնծում և հրճվում է իմ հոգին «Տիրոջը, որովիելով Նա ինձ փրկության զգեստ և ուրախության պարմուճան հացցրեց» (Եսայի ԿԱ 10):

Եվ ահա այսօր անդրանիկ Ուխտի Պատրարազ եմ մարդուում Ս. Զորավոր հրաշակերպ Եկեղեցու իննկարույր կամարների ներքո, որը նաև իմ հոգու ծննդավայրն է եղել, որ 8 դարիներ առաջ մկրտվել և սկսել եմ իմ ծառայության առաջին քայլերը:

Այս պատեհ առիթով, որդիական խոնարհությամբ իմ երախտագիրությունն ու շնու հա կարությունն եմ հայքմում Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին՝ Ն. Ս. Օ. Ս. Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետին, ով 8 դարիներ շարունակ իր հայրական հոգագրարության, հոգևոր դաստիարակության ու խնամքի ներքո կրթել ու ոգեշնչել է մեզ:

Ֆանկանում եմ երախտագիրության խորս հոլել Աղմամիրի թեմի առաջնորդ Տ. Սիոն եպս. Աղամյանին, որի ձեռամբ և Սրբալոյս Մյուսոնի հեղումով Սուրբ Հոգու շնորհները փոխանցվեցին մեզ՝ պարզելով նոր ծնունդ և նոր կյանք:

Շնորհակալությունն նաև Գևորգյան Հոգևոր Ծեմարանի և Սևանի Վազգենյան Հոգևոր Դպրանոցի անցյալի և ներկայի փեսչական և դասախոսական կազմերին, որոնք իրենց անխոնք նվիրումով պատրաստեցին մեզ՝ որպես վաղվա հոգևորականներ:

Շնորհակալությունն Մայր Աթոռի լուսարարապետությանը՝ ի դեմք լուսարարապետի պաշտոնակարար Տ. Արքակ վրդ. Տիգրանյանի, Մայր Աթոռի միարանությանն ու ողջ ուսանողությանը, որոնց հետ ապրեցինք, ծառայեցինք այս գարիներին:

Երախտագիրությունն նաև Արարադյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Տ. Նավասարդ եպս. Կճոյանին, որի գնորինությամբ այսօր իրականացավ 8 դարիների երազանքս, այն է՝ Պատրարագ մարդուում այս Սուրբ Խորանում:

Սիրելի՛ բարեպաշտ հավատացյալ քոյրեր և եղբայրներ, աղոթեցնք իմ և օծակից եղբայրներիս համար, որպեսզի մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի ճշմարիք վկաները լինենք և անդադրում նվիրումով ծառայենք մեր ժողովրդին, որպեսզի երբեք չշեղվենք Քրիստոսի արդարության լուսեղին և սրբազն ճանապարհից:

«Տոգի Տեսոն ի վերայ իմ,
վասն որոյ և օծ իսկ զիս...»:
(Ղուկ. Դ 18):

«Յանոն Նոր և Որդու և Ռոգոյն Սրբոյ. Ամէն».

Մեր Տեր և Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսն իր քարոզությունն սկսեց Գալիլիայի Նազարեթ քաղաքից, որ մեծացել և դաստիարակվել էր: Հիսուս մի անգամ, սովորության համաձայն, գնաց ժողովարան և բացելով Եսայու մարգարեությունն՝ ընթերցեց հետևյալ փողերը.

«Տիրոջ Հոգին իմ վրա է, դրա համար իսկ օծեց ինձ, ինձ ուղարկեց աղքավներին ավելացանելու, սրբով բեկալներին բժշկելու, գերիներին ազագում քարոզելու և կոյցերին՝ դեսողություն, կեղերվածներին ազագ արձակելու, Տիրոջն ընդունելի դարին հոչակելու» (Ղուկ. Դ 18-19, գլեն նաև Եսայի ԿԱ 1-2):

Արդարեն, անհնար է բացարկել Հիսուսի ավելացանական հաղթանակն ընդդեմ աշխարհի, եթե չընդունենք, որ Տիրոջ Հոգին Իր վրա էր:

Մեծ և անպարմելի են Ասպծո գործերն ու խորն են Նրա խորհուրդները: Մեզանից ոչ ոք չի կարող խորհել կամ լեզվով ճառել Նրա մասին, որովհեքրե անճառելի է:

Հիսուս Քրիստոս Սուրբ Կույս Մարիամից մարդկային մարմին առավ և ընակվեց մեր մեջ, որպեսզի մենք բոլորս փեսնենք Նոր Միաձնի փառքը, Նա, Ով եկել էր քարոզելու, ավելացանելու Ասպծո արքայությունը և հավլապես ուղարկեց բժշկելու հիվանդներին ու փրկելու սրբով բեկալներին: Ինչպիս Ինքն էր ասում. «Առողջներին բժիշկ պետք չէ, այլ հիվանդներին... քանզի ես արդարներին կանչելու չեմ եկել, այլ՝ մեղավորներին» (Մդր. Ձ 12-13):

Նոյնն է և այսօր: Շապերն իրենց արդար և առողջ են կարծում և մրածում, թե քնավ Ասպծո ու նրա փրկության կարիքը չեն զգում և առհասարակ չեն ել ցանկանում ճանաչել:

Նա ի լրումն ժամանակի եկավ աշխարհ՝ որպես միջորդ եկավ մեզ, մեր աշքերի դեսության համար, որպեսզի հավաքիք լույսով հավաքանք Միաձին Որդուն և ժառանգենք երկնքի արքայությունը:

Հովհան Օսկերեանն ասում է. բժիշկը չի գալիս այն ժամանակ, եթե հիվանդությունը քարոզություն է առաջացրել, քանի որ այդ դեպքում անօգուր է նրա փված դեղը, այլ եթե նոր է սկսում հիվանդությունը՝ բարդությունները կանխելու համար:

Սրանով է արդահայփկում Ասպծո մեծագույն սերը՝ Իր իսկ սրեղծած, բայց և անհնագանդ ժողովրդի հանդեպ. «Թանզի Ասպէկտ այնքան սիրեց աշխարհը, որ մինչև իսկ Իր Միաձին Որդուն փվեց, որպեսզի ով Նրան հավաքում է, չկորչի, այլ ընդունի հավիպենական կյանքը» (գլեն Հովհ. Գ 16-18):

Սիրելինենք, Շխուս Քրիստոս, Ասպծո ողջ իմաստությունն ու զորությունն ունենալով, ուղարկվեց մեզ փրկելու: Նա շրջում էր մարդկանց մեջ և Իր կարարած հրաշագործություններով հասբարում, որ Աստված է գործում երկրի վրա:

«Ես և Իմ Հայրը մի ենք, ով Ինձ գիտակ, գիտակ և Իմ Հորը, որ երկնքում է» (հմնք. Տովի. Ժ 30):

Այս խոսքերը վկայում են, որ Նա Տիրոց Հոգով արդեն իսկ օճված էր և եկել էր մարդկությանը փրկելու հավիտենական մահկանից: Աստված ամենակարող է, և Նրա զորությունը երբեք չի սպառվում և դիմարաւում, հերքևարա այն միշտ գործում է երկրի վրա:

Մինչ Քրիստոս, մարդիկ բնության երևույթներին (արեգակ, լուսին, ասրդեր, քամի և այլն) և իրենց պատրաստած ձեռակերպ կուրուրին էին պաշտում ու երկրապատում, սակայն երբ ճշմարիկ Աստվուն՝ Շխուս Քրիստոսին գիտան, Նրան սկսեցին երկրապատել:

Մարդիկ զանազան մեղքերով հիվանդացել էին, և ոչ մի մարդ չէր կարող արդարանալ և փրկվել մեղքերից: Քրիստոս էր անմեղ Իր բնությամբ, որ եկավ փրկելու մարդկանց: Աստված միջնորդների (Գրեշակներ) միջոցով չփրկեց աշխարհը, այլ ինքը՝ Տերը եկավ սրբ մեզ մեր մեղքերից և փրկեց հավիտենական կործանումից:

Սաղմոսն ասում է. «Երանի նրան, ում մեղքերին թողություն գրվեց» (հմնք. Սաղմ. ԼԱ 1):

Նա ցոյց փուեց Իր մեծագոյն սերը՝ Խաչի վրա թափելով Իր Սուրբ Արյունը, մեզ փրկեց մահկան գերությունից: Սերը բոլոր առաքինությունների աղբյուրն է: Այս առաքինության վրա է խարսխված Շխուսի վարդապետությունը: Սա մեծ զոհաբերություն ու նվիրում էր հանդիպ մարդը, որն իրագործեց մեր Տեր և Փրկիչ Շխուս՝ Տիրոց Հոգով լցված:

Նա Սուրբ Հոգու այս շնորհները հեղեց Իր առաքյալների վրա՝ վաղով նրանց իշխանություն ջախջախելու օծերի և կարիճների գլուխները: Անա այդ շնորհներն ել դարերի ընթացքում փոխանցվեցին մեզ՝ հոգևորականներիս:

Սիրելի՝ հավաքայալներ, այսօր Տիրոց Սուրբ Հոգով օճված կանգնած ենք ձեր առջև այս Ս. Խորանին և համարձակվում ենք մողենալ Քրիստոսի Ս. Մարմնին ու Վրյանը:

Այսօր է կարծես ավելիքարանական նոյն այդ ժամանակները լինեն: Մարդիկ ուզում, խնում են, հուսահարված են, ոչ հավաքում և ոչ վստահում են մեկմեկու և նոյնիսկ չզիմեն, թե ինչ է լինելու իրենց վերջը: Սակայն Քրիստոս Իր գալսպյամբ դարման եղավ մարդկության վերքերին, փրկեց զինենի կրակից: Նա Իր փրկագործ վնօրինությամբ բազում թշշկություններ գործեց և վերացրեց մեզ պրված այն անեծքը, թե «թող անիծյալ լինի երկիրը» (Ծնն. Գ 17), և մարդկանց հոգին փրկեց դժոխքից:

Մենքը, որ միեկ էր աշխարհ Արամի միջոցով, Նա Իր Խաչով և Հարությամբ ավերեց դժոխքի դռները և հանեց, ազագեց մարդկանց հոգիներն այնպեղից: Սրանով մահը պարփակեց: Խեցան Պողոս առաքյալն է ասում Օվսե մարգարեի հերքությամբ. «Ո՞ր է մահ, քո հաղթությունը, ո՞ր է գերեզման, քո խայթոցը» (Ա Կորնթ. Ժ 55): Սրանով Շխուս դարապարփեց աշխարհի իշխանին:

Ավարդելով մեր խոսքը, ասենք, որ Աստվո Որդին, Սուրբ Հոգով օճվելով, իշավ երկիր մեր փրկության համար, դրվեց մսուրի մեջ, խանձարուրով պարփակեց: Շրջեց երկրի վրա և

քարոզեց, չարչարվեց, խաչվեց, երրորդ օրը հարություն առավ մեռելներից, իշավ և ավերեց դժոխքը, որով ազատեց մարդկանց սարանայի և մահվան ճիրաններից: Սրանով իսկ հաղթեց աշխարհի իշխանին: Նա լույս էր, որ ծագեց խավարի մեջ: Որպես Արեգակ Սուրբ Հոգու միջոցով մեզ լուսավորեց և առաջնորդեց անհավագությունից դեպի հավաքը, դգիրությունից դեպի ճշմարիկ գիրություն, մեղքերից դեպի արդարության լույսը: Հիսուս Քրիստոս մարդկությանը, սարանայ՝ բանսարկուի բարկությունից ազատեց, աշխարհը փրկեց, բարի գործերի կարարումը պահանջեց. «Բարիք գործեցեր»:

Սաղմոսն ասում է. «Առաքեաց զԲան Իր եւ բժշկեաց զնոսա, եւ փրկեաց զնոսա յապականութենէ իրեանց» (Սաղմ. ՃԶ 20):

«Լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւոր է եւ խաւար նմա ոչ եղեւ հասու» (Հովհ. Ա 5): Փառք քեզ, Ասրված. «Զի փեսին ացք մեր զփառք Քո Տէր եւ փրկութիւն մեր»:

Մենք բոլորս այսպես ենք եկել Տիրոց Հոգով առաջնորդված, որովհետիւն, ըստ Պողոս առաքյալի, ոչ ոք չի խոսրովածում Հիսուսին որպես Ասրված, եթե Տիրոց Հոգին նրա վրա չինչ (Վելն Հռոմ. Հ 1-10):

Ուրեմն, սիրելի հավաքացյալներ, զորացնք Սուրբ Հոգով և քաջությամբ գորեապնդվեք աշխարհի փորձությունների դեմ, քանզի Նա, Ով Իր Հոգով ուժ վկեց Իր աշակերտներին՝ ասելով, թե այսուհետև մի՛ երկնչեք, որովհետև «Ես ձեզ հետք եմ բոլոր օրերում՝ մինչև աշխարհի վախճանը» (Մատթ. ԻՀ 20): Նա պիտի զորացնի ձեզ Իր Հոգով և առաջնորդի դեպի հավերժություն:

Եկե՛ք հետեւնք Պողոս առաքյալի խոսքին, թե Տիրոց Հոգին ընդունելով մեր սրբերում կլինենք Ասրծո Որդիներ: Դրանով իսկ կլինենք ժառանգորդը երկնքի արքայության և ժառանգակից Քրիստոսին և հաղորդ կրտսենաք Ասրծո Որդու չարչարանքներին ու կարժանանք Նրա Փառքին, քանի որ Նրանն է իշխանությունը, փառքը և պատիվը, այժմ և միշտ և հավիրյանս հավիրենից:

Ուստի այս անհուն սիրո և զոհաբերության համար, որը պարզեց մեր այս հողեղեն բնությանը, եկե՛ք բոլորս միանանք երկնային զորքերի, այսինքն՝ հրեշտակների և սրբերի դասին, բարեբանություն և փառք մաքուցենք Հորը բարձունքներում՝ մարմնացյալ Իր Որդու և զործակից Սուրբ Հոգու հետք այժմ և միշտ և հավիրյանս հավիրենից. Ամենն:

«Ճնորհք Տեսոն Մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի եղիցի ընդ ձեզ եւ ընդ ամեննեսեանդ ամէն»: